

in steenberggen staat u sterk

Plan-MER bestemmingsplannen buitengebied Steenberggen

Notitie reikwijdte en detailniveau

Plan-MER bestemmingsplannen buitengebied Steenbergen

Notitie reikwijdte en detailniveau

projectnr. 245274
revisie 03
23 februari 2012

auteur(s)

Ronald van den Heerik
Bastian van Dijck

Opdrachtgever

Gemeente Steenbergen
afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling
Postbus 6
4650 AA Steenbergen

datum vrijgave

23-02-12

beschrijving revisie 03

definitief

goedkeuring

RvdH

vrijgave

DvdW

Projectgroep bestaande uit:

Ronald van den Heerik
Marco Busscher
Luc Koks

Tekstbijdragen:

Ronald van den Heerik
Luc Koks

Fotografie:

Oranjewoud

Vormgeving:

Oranjewoud

Datum van uitgave:

23 februari 2012

Contactadres:

Beneluxweg 7
4904 SJ Oosterhout
Postbus 40
4900 AA Oosterhout

Inhoud

blz.

1	Het plan en de voorliggende notitie.....	2
1.1	Inleiding.....	2
1.2	Doelstellingen en uitgangspunten van Bestemmingsplannen buitengebied	2
1.3	Het plan.....	4
1.4	M.e.r-plicht.....	4
1.5	MER bestemmingsplannen buitengebied en de notitie Reikwijdte en Detailniveau.....	4
2	De m.e.r.-procedure	5
2.1	Wat is een plan-m.e.r.?	5
2.2	Procedurele en inhoudelijke eisen aan een plan-m.e.r.....	5
3	Beleids- en besluitvormingskader	7
3.1	Beleidskader algemeen	7
4	Huidige situatie en autonome ontwikkeling.....	9
4.1	Algemene karakteristieken van het gebied	9
4.2	Referentiesituatie	10
5	De voorgenomen activiteit	11
5.1	Alternatieven en scenario's.....	11
5.1.1	<i>Scenario 1 Realistische groei</i>	<i>12</i>
5.1.2	<i>Scenario 2 Maximaal realistische groei.....</i>	<i>12</i>
6	Welke effecten worden in het Plan-MER beschouwd?	13
6.1	'Scoping' op de belangrijkste effecten en aanpak.....	13
6.2	Beoordelingskader	14
6.3	Uitwerking beoordelingskader/verwachte effecten.....	14

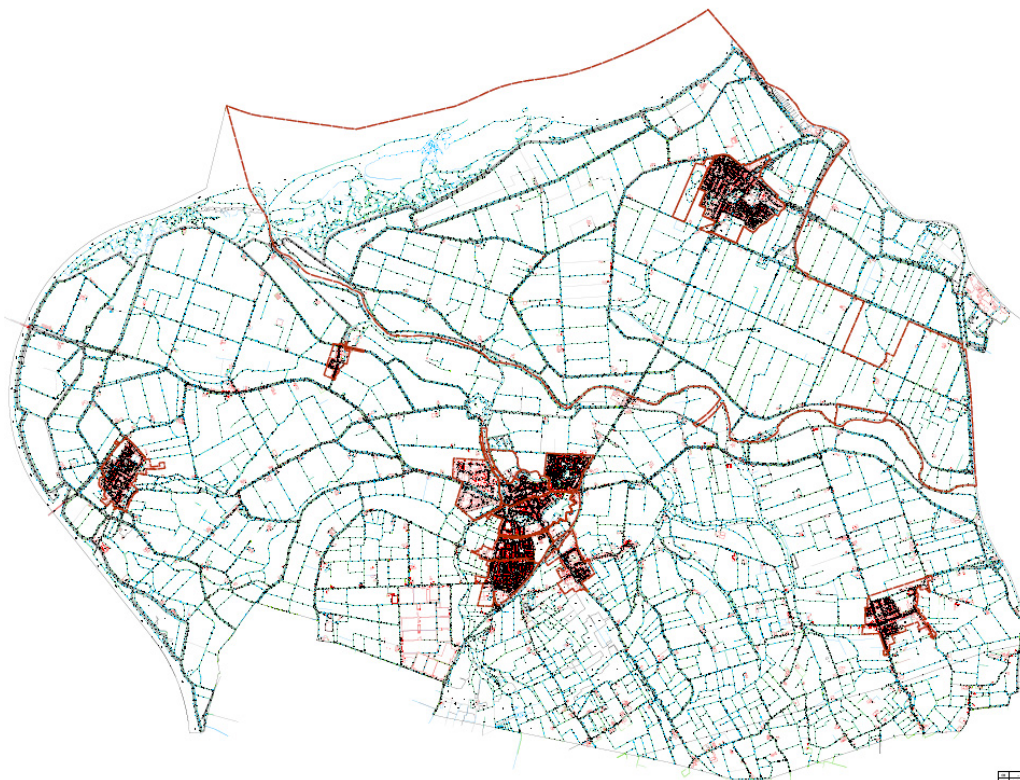
1 Het plan en de voorliggende notitie

1.1 Inleiding

De gemeente Steenbergen ontwikkelt twee bestemmingsplannen voor het buitengebied. Het bestemmingsplan Buitengebied Dinteloord en Prinsenland heeft betrekking op het buitengebied ten noorden van de Steenbergse en Roosendaalse Vliet. Het bestemmingsplan Buitengebied Steenbergen omvat het buitengebied ten zuiden van de Steenbergse en Roosendaalse Vliet.

Voor het bestemmingsplan Buitengebied Dinteloord en Prinsenland heeft de gemeenteraad op 20 december 2007 een nota van uitgangspunten vastgesteld. Deze nota van uitgangspunten is de basis geweest voor het in januari 2011 in procedure gebrachte voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied Dinteloord en Prinsenland. Voor het bestemmingsplan Buitengebied Steenbergen heeft de gemeenteraad op 29 september 2011 een nota van uitgangspunten vastgesteld.¹

Op onderstaande kaart is het plangebied weergegeven. De kern van Steenbergen en de andere kernen vallen buiten het plangebied.

figuur 1: Plangebied)

1.2 Doelstellingen en uitgangspunten van Bestemmingsplannen buitengebied

De gemeente Steenbergen beschermt de in de gemeente aanwezige aardkundige, archeologische, cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden. Uitgangspunten is om datgene te beschermen wat noodzakelijk is, zodat geen onnodige beperkingen ontstaan.

1. ¹ Tussen de nota van uitgangspunten van het bestemmingsplan Buitengebied Dinteloord en Prinsenland en de nota van uitgangspunten van het bestemmingsplan Buitengebied Steenbergen zitten enkele verschillen. Deze verschillen volgen met name uit nieuw gemeentelijk en provinciaal beleid. Aangezien de gemeente in het gehele buitengebied een uniform beleid nastreeft is voor de ontwikkeling van beide bestemmingsplannen voor het buitengebied de nota van uitgangspunten van het bestemmingsplan Buitengebied Steenbergen leidend.

Voor de grondgebonden agrarische sector wordt ontwikkelingsruimte geboden. Deze bedrijven kunnen hun agrarisch bouwvlak vergroten tot maximaal 2 hectare. Ook wordt ruimte geboden voor het gebruik van teeltondersteunende voorzieningen, nevenfuncties/verbrede landbouw, het huisvesten van de "eigen" tijdelijke medewerkers / arbeidsmigranten en vervolgfuncties op vrijkomende agrarische bedrijven.

De niet-grondgebonden agrarische bedrijven (intensieve veehouderijen, solitair gelegen glastuinbouwbedrijven en overige niet grondgebonden bedrijven) krijgen geen uitbreidingsruimte binnen de bestemmingsplannen. Het realiseren van een intensieve veehouderij als neventak bij een grondgebonden agrarisch bedrijf wordt uitgesloten. In de bestemmingsplannen buitengebied worden bij agrarische bedrijven in beginsel de al bestaande agrarische bouwblokken opgenomen.

Nieuwvestiging van agrarische bedrijven (grondgebonden bedrijven, intensieve veehouderij bedrijven, glastuinbouwbedrijven en/of overige niet-grondgebonden agrarische bedrijven) wordt binnen de bestemmingsplannen niet mogelijk gemaakt. Één uitzondering wordt opgenomen voor de nieuwvestiging van grondgebonden agrarische bedrijven die moeten verplaatsen voor een groot openbaar belang.

De hervestiging van of omschakeling naar een grondgebonden agrarisch bedrijf wordt mogelijk gemaakt. Het is dus mogelijk om een intensieve veehouderij, een solitair gelegen glastuinbouwbedrijf of een overig niet-grondgebonden agrarisch bedrijf te wijzigen in een grondgebonden agrarisch bedrijf. Ook kan binnen de regels een grondgebonden agrarisch bedrijf worden gevestigd op een locatie waarop al een bouwvlak met een andere bestemming (wonen, agrarisch verwant bedrijf, niet aan het buitengebied gebonden bedrijf, etc.) rust. Eveneens is het toegestaan om binnen het bestaande bouwvlak van grondgebonden agrarische bedrijfsvorm te veranderen.

Naast de agrarische sector zijn andere functies van belang voor de vitaliteit van het Steenbergse buitengebied, zoals recreatie en toerisme, aan het buitengebied gebonden niet-agrarische bedrijvigheid, niet-agrarische bedrijven welke een bijdrage leveren aan een gemengde plattelandseconomie, bestaande andere niet-agrarische bedrijven, maatschappelijke voorzieningen en burgerwoningen. In het buitengebied wordt ruimte geboden aan deze verschillende functies. Er wordt een zoneringsregime gehanteerd voor toekomstige ontwikkeling.

De bestaande recreatiebedrijven worden opgenomen in de bestemmingsplannen. Binnen de bestemmingsplannen wordt de mogelijkheid geboden om middels een wijzigings- of binnenplanse afwijkingsbevoegdheid, de dag- en/of verblijfsrecreatieve bedrijfsmatige activiteiten te wijzigen en de nu toegestane bebouwing gedeeltelijk uit te breiden binnen de bestaande bouwvlakken.

Voor de realisatie van recreatiebedrijven in het buitengebied hanteert de gemeente een zoneringsregime. In het buitendijks gelegen gebied rondom de Steenbergsche- en Roosendaalsche Vliet wordt primair en onder voorwaarden de ruimte geboden aan de ontwikkeling van recreatie en toerisme in de vorm van aan het buitengebied gebonden dagrecreatie, verblijfsrecreatie en horeca. In het bestemmingsplan wordt hier niet de mogelijkheid geboden om vrijkomende locaties te wijzigen ten behoeve van andere functies.

Buiten het buitendijks gelegen gebied rondom de Steenbergsche en Roosendaalsche Vliet wordt onder voorwaarden ruimte geboden aan vervolgfuncties zoals, burgerwoningen, kleinschalige bedrijvigheid, kleinschalige recreatie en toerisme (bijvoorbeeld bed & breakfast, minicamping, kleinschalige horeca, fietsverhuur, huifkarrenverhuur, kaasmakerij) en maatschappelijke voorzieningen in de vorm van zorgboerderijen.

In het bestemmingsplan wordt geen ruimte geboden aan windenergie en biomassa-afvalverwerking.

Relatie met het bestemmingsplan Buitengebied Dinteloord en Prinsenland

De gemeente Steenbergse streeft in het hele buitengebied een uniform beleid na. Het bestemmingsplan Buitengebied Dinteloord en Prinsenland wordt dan ook aangepast aan de op 29

september 2011 vastgestelde Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan Buitengebied Steenbergen. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- een grondgeboden agrarisch bedrijf kan onder voorwaarden het bouwvlak vergroten tot maximaal 2 hectare (was 1,5 hectare);
- bij een grondgeboden agrarische bedrijf kan onder voorwaarden een differentiatievlak voor permanente teeltondersteunende voorzieningen worden gerealiseerd;
- op een grondgeboden agrarisch bedrijf wordt onder voorwaarden de mogelijkheid geboden om binnen het bouwvlak maximaal 5.000m² teeltondersteunende kassen te kunnen realiseren;
- in het buitengebied wordt meer ruimte geboden aan vervolgfuncties, waarbij tevens de omschreven methode van zonering wordt gebruikt.

1.3 Het plan

Met de vaststelling van de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan "Buitengebied Steenbergen" op 29 september 2011 door de gemeenteraad van Steenbergen is het startsein gegeven voor het opstellen van een bestemmingsplan voor het gebied ten zuiden van de Steenbergsche en Roosendaalsche Vliet en tevens voor het aanpassen van het Voorontwerp bestemmingsplan "Buitengebied Dinteloord en Prinsenland".

1.4 M.e.r.-plicht

De m.e.r.-plicht volgt uit het feit dat binnen het plangebied van de op te stellen bestemmingsplannen de bestaande agrarische bouwblokken worden opgenomen en er ruimte wordt geboden voor de vergroting van bouwvlakken (tot maximaal 2 hectare) voor grondgebonden agrarische bedrijven.

In Onderdeel D. activiteiten, plannen en besluiten, ten aanzien waarvan de m.e.r.-procedure (Besluit m.e.r.) van toepassing is, zijn categorieën van activiteiten aangegeven, waaraan drempelwaarden zijn gekoppeld. Indien deze drempelwaarden overschreden worden geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht. Onderdeel D.14 bepaalt dat het oprichten, wijzigen of uitbreiden van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren boven bepaalde aantallen m.e.r.-beoordelingsplicht is. Aangezien enkele bedrijven binnen de bestemmingsplannen deze drempelwaarden overschrijden geldt een m.e.r.- (beoordelings)plicht.

Op grond van de Wet milieubeheer is het verplicht om bij bestemmingsplannen met een kaderstellend karakter, die m.e.r.- (beoordelings)plichtige activiteiten mogelijk maken een plan-m.e.r.-procedure te doorlopen. Dit betekent dat het opstellen van een Plan-MER² en het doorlopen van de bijbehorende procedure verplicht is voor de hierboven genoemde bestemmingsplannen.

Omdat de gemeente een uniform beleid nastreeft in het gehele buitengebied is het mogelijk om één milieueffectrapportage voor beide bestemmingsplannen op te stellen.

1.5 MER bestemmingsplannen buitengebied en de notitie Reikwijdte en Detailniveau

In de m.e.r. procedure is een raadpleging van de betrokken besturen over de inhoud (reikwijdte en detailniveau) van het MER verplicht. Voor de "algehele herziening bestemmingsplannen voor het buitengebied van de gemeente Steenbergen" is gekozen voor een schriftelijke raadpleging van de betrokken bestuurlijke instanties. Hiertoe is de voorliggende notitie Reikwijdte en Detailniveau opgesteld. In de notitie worden de kaders van, en de onderzoeksmethodiek voor, de m.e.r. beschreven. De notitie wordt voorgelegd aan de te raadplegen instanties en vormt de start van de m.e.r.-procedure.

2. In dit rapport worden de termen MER en m.e.r. gebruikt. MER staat voor het milieueffectrapport, m.e.r. staat voor de procedure van de milieueffectrapportage als geheel.

2 De m.e.r.-procedure

2.1 Wat is een plan-m.e.r.?

Een plan-m.e.r. procedure heeft tot doel het milieubelang volwaardig in de plan- en besluitvorming mee te nemen. De plan-m.e.r. procedure kent procedurele eisen en inhoudelijke eisen die wettelijk zijn vastgelegd.

Een plan-m.e.r. procedure kent naast procedurele stappen ook producten. Het Plan-MER is een rapportage waarin de milieueffecten van het op te stellen ruimtelijk plan aan de hand van alternatieven cq scenario's worden beschreven.

Een plan-m.e.r.-procedure wordt doorlopen bij plannen met een kaderstellen karakter. Dit zijn bijvoorbeeld structuurvisies en ook vaak bestemmingsplannen.

2.2 Procedurele en inhoudelijke eisen aan een plan-m.e.r.

De m.e.r. procedure voor de bestemmingsplannen buitengebied kent de volgende procedurele eisen:

Kennisgeving en zienswijzen;

Het voornemen om een plan te gaan opstellen of een m.e.r.-plichtige activiteit te ondernemen en hiervoor de m.e.r.-procedure te doorlopen moet op een geschikte wijze openbaar worden aangekondigd. Deze kennisgeving wordt gedaan door het bevoegd gezag. De kennisgeving vindt plaats in een of meer dag-, nieuws-, of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze.

Voor het verkrijgen van zienswijzen moeten door het bevoegd gezag stukken ter inzage worden gelegd. Hiervoor zijn in de Wet geen vereisten opgenomen; het bevoegd gezag mag zelf bepalen wat ter inzage wordt gelegd, voor hoe lang, wie zienswijzen mogen indienen en op welke wijze.

Raadpleging en advies over de reikwijdte en het detailniveau van de m.e.r.;

Bij de m.e.r.-procedure raadpleegt het bevoegd gezag, het bestuursorgaan dat bevoegd is tot het voorbereiden dan wel vaststellen van het betreffende plan of besluit, in alle gevallen de adviseurs en andere bestuursorganen over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen milieueffectrapport (MER). Het gaat daarbij om adviseurs en bestuursorganen die vanwege het wettelijk voorschrift waarop het plan of besluit berust bij de voorbereiding hiervan moeten worden betrokken. Daarnaast worden wettelijke adviseurs betrokken zoals Inspectie Ministerie van Infrastructuur & Milieu, Inspectie Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Voor de vorm van het advies en de raadpleging over reikwijdte en detailniveau van het op te stellen MER zijn in de Wet geen vereisten opgenomen.

Op verzoek advies Commissie m.e.r. over reikwijdte en detailniveau (niet verplicht);

Advies door de landelijke onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.) is in deze fase van de procedure op verzoek mogelijk, maar niet verplicht.

Opstellen milieueffectrapport;

Een MER bevat tenminste een beschrijving van:

- probleem en doelstelling;
- de voorgenoemde activiteit, alternatieven (scenario's) of varianten;
- relevante plannen en besluiten;
- de huidige situatie en autonome ontwikkeling van het studiegebied;
- de effecten van de voorgenoemde activiteit op het studiegebied en een vergelijking van de alternatieven;

- mitigerende en compenserende maatregelen
- leemten in kennis en aanzet tot evaluatieprogramma;
- samenvatting.

Kennisgeving en zienswijzen, advies commissie m.e.r.

Bij het doorlopen van de m.e.r.-procedure wordt in alle gevallen, door het bevoegd gezag, het bestuursorgaan dat bevoegd is tot het voorbereiden dan wel vaststellen van het betreffende plan of besluit, openbaar kennis gegeven van het MER, het MER ter inzage gelegd, een ieder in de gelegenheid gesteld zienswijzen over het MER naar voren te brengen. Ook wordt advies gevraagd aan de betrokken bestuursorganen en adviseurs en aan de Commissie m.e.r..

Besluit nemen inclusief motivering hoe de m.e.r. in de planvorming is betrokken, mededeling en bekendmaking besluit;

Het plan of besluit wordt pas vastgesteld door het bevoegd gezag als de m.e.r.-procedure tot aan deze stap correct en volledig is doorlopen en de gegevens in het MER redelijkerwijs aan het uiteindelijke plan of besluit ten grondslag kunnen worden gelegd. Bekendmaking en mededeling van het vastgestelde plan of besluit vinden plaats conform de eisen en termijnen uit de procedure van totstandkoming van het betreffende plan of besluit.

Bezwaar en beroep

De mogelijkheden om bezwaar te kunnen maken en beroep aan te kunnen tekenen tegen het vastgestelde plan of tegen het besluit volgen uit de wettelijke bepalingen waarin de betreffende moeder- of basisprocedure is vastgelegd.

Evaluatie van effecten tijdens en na realisatie.

Na vaststelling van een m.e.r.-plichtig plan of het nemen van een m.e.r.-plichtig besluit moet het betreffende bevoegd gezag de daadwerkelijke milieugevolgen van de uitvoering van de voorgenomen activiteit onderzoeken.

Formeel is het bevoegd gezag, in dit geval gemeenteraad van de gemeente Steenberg, verantwoordelijk voor de acties in het kader van de m.e.r.

3 Beleids- en besluitvormingskader

3.1 Beleidskader algemeen

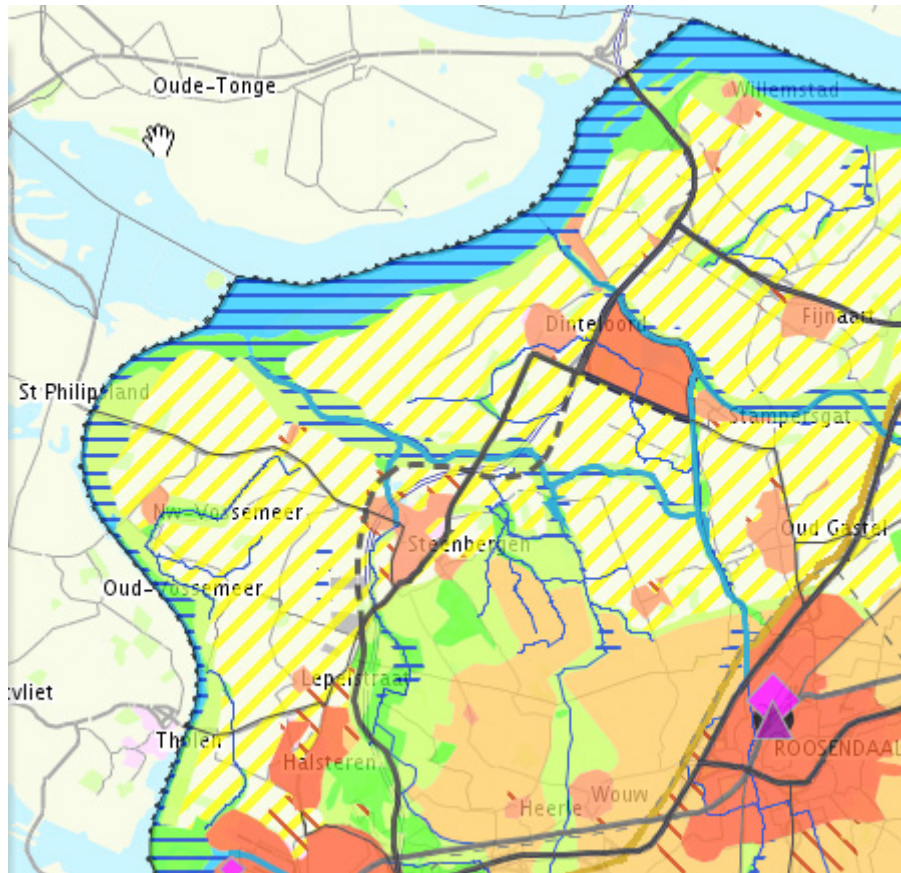
Het milieueffectrapport zal globaal ingaan op relevante ruimtelijke en sectorale beleidsthema's. Voor een uitgebreide beschrijving van het beleidskader en het voornemen wordt verwezen naar de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan Buitengebied Steenbergen. Hierin zijn de voor het gehele gebied relevante ruimtelijke en sectorale beleidsthema's opgenomen. De thema's hebben vooral betrekking op de in het gebied aanwezige functies alsmede de aanwezige waarden.

De volgende beleidsonderwerpen komen in het bestemmingsplan en MER aan bod: bijzondere waarden, agrarische bedrijven, beleid vrijkomende agrarische bedrijven & nieuwe economische dragers, niet agrarische bedrijven, verblijfsruimte tijdelijke medewerkers en arbeidsmigranten, burgerwoningen, aan-huis-gebonden beroep of bedrijf, cultuurhistorische waardevolle bebouwing, afhankelijke woonruimte (mantelzorg), dag- en verblijfsrecreatie, horeca, maatschappelijke voorzieningen, milieuaspecten, windturbines, antennebeleid, biomassavergistingsinstallaties, waterkeringen & waterbergingsgebieden en de rijksweg A4.

In de Nota van Uitgangspunten is aansluiting gezocht bij meerdere gemeentelijke beleidskaders, waaronder het Economische Beleidsplan, de Gebiedsvisie gemeente Steenbergen, de Nota Cultureel Erfgoed, de Visie Landrecreatie, de Visie Waterrecreatie, de verschillende dorpsontwikkelingsplannen en de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan "Buitengebied Dinteloord en Prinsenland".

Naast het gemeentelijk beleid is met name het (gewijzigde) ruimtelijke beleid van de provincie Noord-Brabant van belang. Het gaat om de op 1 maart 2011 in werking getreden Verordening Ruimte en de op 1 januari 2011 in werking getreden Structuurvisie Ruimtelijke Ordening.

Figuur 2 is een uitsnede uit de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening. Daarbij duiden de gele structuren op accentgebieden voor agrarische ontwikkeling en de groene gebieden op gebieden met hogere natuur- en landschappelijke waarden (kerngebied groenblauw en groenblauwe mantel). De rode gebieden zijn de woonkernen.

figuur 2: Overzichtskartaal Structuurvisie RO provincie Noord-Brabant (provincie Noord-Brabant, 2010)

In het MER wordt specifiek ingegaan op het beleid ten aanzien van een aantal relevante milieuaspecten (zie hoofdstuk 6 van deze notitie). Één van de belangrijkste beleidsvelden in dit MER is de depositie van stikstof (Programmatie Aanpak Stikstof) in relatie tot Natura 2000 gebieden. Hiermee is ecologie het belangrijkste beleidsveld in het op te stellen MER.

4 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

Om de milieueffecten van het plan te kunnen beoordelen en alternatieven te kunnen vergelijken is een vergelijkingsbasis nodig. In MER-termen heet dit de 'referentiesituatie'.

De huidige situatie en de autonome ontwikkelingen vormen de referentie bij het bepalen van de effecten van "de bestemmingsplannen buitengebied in de gemeente Steenbergen" op de omgeving. Maar wat is nu precies de referentiesituatie? Het is bij bestemmingsplannen (met name voor het buitengebied) lastig te bepalen welke elementen bij het voornemen horen en welke bij de referentiesituatie. Dat komt bijvoorbeeld omdat niet alle voornemens uit het vorige plan zijn gerealiseerd op het moment dat het volgende/nieuw plan wordt vastgesteld.

De referentiesituatie beschrijft daarom de toekomstige toestand van het milieu als de bestemmingsplannen niet doorgaan. Dit betekent dat bij de huidige, feitelijke toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten 'autonome ontwikkelingen' in de milieusituatie worden opgeteld.

4.1 Algemene karakteristieken van het gebied

Het Steenbergse buitengebied wordt gekenmerkt door vele waarden. Kenmerkend zijn voornamelijk de zeekeleigebieden, de zandgronden en de overgang daartussen. Binnen het plangebied liggen beschermde aardkundige waarden (Polder Cruijlsland en Dintelse Gorzen). Beschermde cultuurhistorische waarden zijn eveneens aanwezig (polder het Oudland, Zuiderwaterlinie, Landgoed Dassenberg). In het plangebied liggen verspreid enkele gebieden met een indicatieve hoge/middelhoge archeologische verwachtingswaarde.

In het gebied zijn eveneens ecologische waarden aanwezig. Het gaat onder andere om:

- De Steenbergsche en Roosendaalsche Vliet (EHS, EVZ zoekgebied, Groenblauwe Mantel, zoekgebied voor behoud en herstel watersystemen)
- De Dintelse Gorzen (Natura 2000, EHS)
- Schelde Rijn-kanaal (EHS)
- Het Oudland (EHS, Groenblauwe Mantel, attentiegebied EHS)
- Verschillende beken en krekens (Groenblauw Mantel, EVZ zoekgebied, zoekgebied voor behoud en herstel watersystemen).

Kenmerkende landschappelijke waarden zijn te vinden in het zeekeleigebied en de overgang naar de zandgronden.

De agrarische sector speelt als groot grondgebruiker in het buitengebied een belangrijke rol. In de gemeente Steenbergen zijn vele agrarische bedrijven gevestigd. De meeste (intensieve) veehouderijen bevinden zich ten zuiden van de Steenbergsche en Roosendaalsche Vliet.

5 De voorgenomen activiteit

In het MER zullen de voorgenomen activiteiten (=het voornemen) worden vergeleken met de referentiesituatie.

Het voornemen bestaat uit de volgende elementen:

- (her)bestemmingen die al wel vergund zijn dan wel planologisch mogelijk zijn gemaakt, maar die nog niet benut worden. Denk daarbij aan niet-benutte vergunningruimte en bedrijven die zijn gestopt maar waarvan de vergunning nog geldig is;
- alle nieuwe activiteiten en (her)bestemmingen die nog niet planologisch mogelijk zijn gemaakt;
- illegale situaties die worden gelegaliseerd.

In het MER krijgen een aantal activiteiten specifiek de aandacht. Dit zijn:

- de intensieve landbouw (nog niet benutte vergunningruimte, geen uitbreidingsmogelijkheden)
- de grondgebonden landbouw (nog niet benutte vergunningruimte en wijzigingsbevoegdheid voor bouwvlakvergroting tot maximaal 2 hectare)
- Glastuinbouw (opnemen bestaand glastuinbouwgebied in bestemmingsplan, geen uitbreidingsmogelijkheden)
- Teeltondersteunende voorzieningen (ook buiten het agrarisch bouwvlak)
- Teeltondersteunende kassen op grondgebonden agrarisch bouwvlak tot ten hoogste 5000m²
- Vervolgfuncties vrijkomende bouwvlakken (zoning)
- Recreatie (o.a. bestaande jachthavens, dagrecreatie, verblijfsrecreatie, horeca en verbrede landbouw)

Van deze activiteiten wordt in beeld gebracht in hoeverre er sprake is van milieueffecten.

5.1 Alternatieven en scenario's

Aangezien binnen de bestemmingsplannen buitengebied van de gemeente Steenbergen geen locaties zijn aangewezen voor grootschalige ontwikkelingen is het beschrijven van (locatie)alternatieven weinig zinvol. Immers beperkte uitbreiding/wijziging van activiteiten wordt binnen de bestemmingsplannen alleen mogelijk gemaakt op locaties waar ook reeds nu een bepaalde vorm van bedrijvigheid of activiteit voorkomt.

De precieze omvang van de toekomstige functies in het gebied zijn nog onduidelijk, met name in hoeverre gebruik zal worden gemaakt van de ontwikkelingsmogelijkheden in de veehouderij. Door toepassing van scenario's kunnen mogelijke bandbreedtes in de milieueffecten in beeld worden gebracht. Twee scenario's worden in het MER uitgewerkt, waarbij verschillen in de ontwikkelingsmogelijkheden voor de veehouderij zijn opgenomen. Het MER beschrijft dan in ieder geval wat de gevolgen voor het milieu zijn als gevolg van de ontwikkeling die maximaal verwacht worden. Dus wanneer maximaal gebruik wordt gemaakt van de geboden ontwikkelingsruimte. Daarnaast worden de gevolgen van een meer realistische scenario in beeld gebracht.

Bij het ontwikkelen van de scenario's wordt gebruik gemaakt van sectorale trendgegevens die beschikbaar zijn bij bijvoorbeeld het Landbouw Economisch Instituut en/of het CBS. De exacte invulling van de scenario's (uitgangspunten en aannames) worden in overleg met de gemeente nader bepaald.

In de volgende twee paragrafen worden de scenario's op hoofdlijnen beschreven.

5.1.1 Scenario 1 Realistische groei

Dit scenario houdt rekening met een realistische (gemiddelde) groei.

Hoofdprincipes realistisch scenario

- Het aantal dieren neemt niet of nauwelijks toe, maar door de tendens naar schaalvergroting en concentratie zal het aantal bedrijven binnen de gemeente afnemen;
- Binnen de groenblauwe mantel neemt het aantal dieren in de intensieve veehouderijen af
- Binnen het gemengd landelijk gebied zal het aantal dieren intensieve veehouderijen min of meer gelijk blijven;
- Binnen de gehele gemeente is sprake van schaalvergroting in de melkveehouderij, waarbij de kleinere bedrijven stoppen en het aantal dieren op de grotere bedrijven toeneemt. Het totaal aantal dieren in het gebied verandert niet.

5.1.2 Scenario 2 Maximaal realistische groei

Dit scenario houdt rekening met de maximaal te verwachten realistische groei.

Hoofdprincipes maximaal realistisch scenario

- Het totaal aantal dieren neemt toe;
- Binnen de accentgebieden agrarische ontwikkeling is uitgegaan van groei van het aantal dieren in de intensieve veehouderij;
- Binnen de gehele gemeente wordt gebruik gemaakt van de wijzigingsbevoegdheid voor uitbreiding van het bouwvlak voor grondgebonden agrarische bedrijven (tot maximaal 2 ha) met een evenredige groei van het aantal dieren.

6 Welke effecten worden in het Plan-MER beschouwd?

In onderstaande paragraaf is aangegeven welke effecten in het MER worden beschouwd en op welke manier. Omdat niet alle milieueffecten van dezelfde omvang zullen zijn en dus van even groot belang bij de besluitvorming vindt vooraf een soort van filtering plaats, in vaktermen ook wel 'scoping' genoemd.

6.1 'Scoping' op de belangrijkste effecten en aanpak

Scoping houdt kernachtig het volgende in: Toespitsen van de informatie in het MER op de voor de besluitvorming relevante informatie. Met dit door scoping verkregen inzicht moet het mogelijk zijn onderbouwde keuzes te maken ten aanzien van de uit te werken informatie.

De bestemmingsplannen buitengebied van de gemeente Steenberg en maken geen grootschalige ontwikkelingen mogelijk. De bestemmingsplannen zijn overwegend conserverend van aard. De beperkte ontwikkelingsmogelijkheden zijn gekoppeld aan het bestaande (agrarische) bouwvlak.

Niet alle ontwikkelingen in het buitengebied Steenberg en zijn daarom even belangrijk en relevant voor het milieu. De effecten van ontwikkelingen met minimale of geen milieugevolgen zullen weinig relevant zijn voor de uiteindelijke besluitvorming over de bestemmingsplannen. Het is op Plan-MER niveau bijvoorbeeld weinig relevant dat vrijkomende agrarische bebouwing benut kan worden als zorgboerderij. Het MER wordt dusdanig opgesteld dat de belangrijkste ontwikkelingen en de effecten daarvan (in cumulatie) zorgvuldig worden onderzocht en voor de overige ontwikkelingen goed wordt onderbouwd dat milieueffecten minimaal zijn of zelfs niet aanwezig. Kortom het MER helpt het kaf van het koren te scheiden.

De uitstoot van Ammoniak door de landbouw wordt in het MER als een zeer belangrijk, zonet het meest belangrijke, effect beschouwd.

Onderzoeksaanpak effecten landbouw op Natura 2000 gebied.

De effecten die in het Plan-MER worden beschouwd komen voor een deel overeen met de effecten die ook in het kader van de Voortoets en Passende Beoordeling worden onderzocht. Voor het bepalen van eventuele effecten op Natura 2000 gebieden is echter wel sprake van een bijzondere situatie. De alternatieven of scenario's moeten (bij wet bepaald) namelijk vergeleken worden met de feitelijke, actuele situatie van de natuur in deze gebieden. De vergelijkingsbasis is dus niet het zelfde als de referentiesituatie in het MER (zie paragraaf 4.2).

Om te onderzoeken in hoeverre ammoniakemissie van invloed is op de omliggende natuurgebieden (Natura 2000) worden ammoniakberekeningen uitgevoerd. De uitkomsten van deze berekeningen worden verwerkt in een Voortoets en/of een Passende Beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet. Dit gebeurt in twee stappen.

Allereerst wordt bepaald of als gevolg van het maximaal realistische scenario een dusdanige verslechtering optreedt dat de kritische depositiegrenswaarden van de meest gevoelige soorten in de Natura 2000 gebieden overschreden wordt. Is dit niet het geval dan worden de uitkomsten opgenomen in de Voortoets.

Is dit wél het geval dan wordt een Passende Beoordeling opgesteld en wordt ook het realistische scenario doorberekend. Deze stap kan overgeslagen worden indien na het doorrekenen van het maximaal realistische scenario al duidelijk is dat de kritische depositiegrenswaarden in de Natura 2000 gebieden niet zullen worden overschreden. Immers, de ammoniakemissie in het realistische scenario zal lager zijn.

6.2 Beoordelingskader

De bestemmingsplannen voor het buitengebied van de gemeente Steenberg en maken een aantal ontwikkelingen mogelijk die (mogelijk) belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen hebben. Deze activiteiten zijn in hoofdstuk 5 genoemd. Deze ontwikkelingen zullen in het MER beoordeeld.

De belangrijkste mogelijk te verwachten milieugevolgen van de ontwikkelingen die door de bestemmingsplannen buitengebied van de gemeente Steenberg en mogelijk worden gemaakt zijn:

- Effecten van stikstof op Natura 2000 in termen van verzuring en vermessing en leefbaarheid
- Effecten van glastuinbouw en teeltondersteunende voorzieningen op het landschap
- Effecten van een toename van recreatieve activiteiten (verstoring) op de EHS en Natura 2000.

Deze effecten zullen in het MER worden beschreven en kwantitatief onderbouwd. Effecten binnen de thema's verkeer, geluid, luchtkwaliteit, bodem, water, archeologie, klimaat en duurzaamheid en sociale gevolgen zullen alleen beschreven worden indien blijkt dat ze relevant zijn voor de besluitvorming. Voor zover dit niet het geval is zal dit gemotiveerd worden in het MER.

6.3 Uitwerking beoordelingskader/verwachte effecten

Hieronder is een overzicht gegeven van de mogelijke effecten per activiteit.

Landbouw (waaronder glastuinbouw)

Het voorgenomen bestemmingsplan zal meer ruimte bieden aan grondgebonden agrarische bedrijven (vergroting bouw kavels). Deze uitbreidingen zullen op microniveau negatieve gevolgen hebben voor landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden. De mogelijke bouwvlakvergroting en teeltondersteunende voorzieningen hebben mogelijk landschappelijke consequenties. In het MER zal een beschrijving worden gegeven van de aanwezige landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden op gebiedsniveau. In het MER zal op hoofdlijnen worden ingegaan op de effecten.

De mogelijkheden voor vergroting van de grondgebonden agrarische bedrijven kan leiden tot een toename van de emissie van stikstof (in de vorm van ammoniak). Deze emissies kunnen leiden tot extra depositie in het nabijgelegen Natura 2000-gebied Krammer - Volkerak en andere gevoelige milieus binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De te verwachten effecten zullen door middel van berekeningen in beeld worden gebracht.

Uitbreiding van grondgebonden landbouw kan mogelijk ook gevolgen hebben voor leefbaarheid en gezondheid (o.a. geurhinder). In het MER zal hier globaal en in algemene zin op worden ingegaan.

Recreatie en toerisme

In het kader van het voorgenomen bestemmingsplannen worden geen omvangrijke ontwikkelingen in de vorm van nieuwe dagrecreatieve of verblijfsrecreatieve voorzieningen voorzien. Wel bieden de bestemmingsplannen beperkte en kleinschalige ontwikkelmogelijkheden, met name in de zone langs de Steenbergsche- en Roosendaalsche Vliet. In hoeverre de activiteiten effect zullen hebben wordt in de MER onderzocht.

Wonen

In het kader van het voorgenomen bestemmingsplan worden vrijwel geen nieuwe woonmogelijkheden voorzien. Er worden geen relevante milieueffecten verwacht. Dit wordt dan ook niet in het MER onderzocht.

Overige niet-agrarische bedrijvigheid

Funciewijziging en bedrijfsverbreding wordt onder voorwaarden toegestaan. Naar verwachting doen zich echter geen relevante milieueffecten voor. Dit wordt dan ook niet onderzocht in het MER.